

CORPUL DE CONTROL AL PRIM-MINISTRULUI

SINTEZA

acțiunii de documentarea efectuată la

Compania Națională de Transport a Energiei Electrice „Transelectrica” S.A.

Corpul de control al prim-ministrului a efectuat o acțiune de documentare la Compania Națională de Transport a Energiei Electrice „Transelectrica” S.A („CNTEE Transelectrica”) care a vizat perioada 01.01.2018-31.08.2021, în urma căreia au fost constatate următoarele aspecte:

1. Unele dintre contractele încheiate de CNTEE Transelectrica SA cu SMART SA erau în derulare în perioada 2020-2021, perioadele prevăzute inițial pentru execuție fiind depășite nejustificat.

2. În ceea ce privește **un contract încheiat în 2013 și nefinalizat până în anul 2021**, al cărui obiect a fost achiziția de servicii de proiectare, s-a stipulat obligația prestatorului SMART SA de a realiza serviciile de proiectare în 5 faze distincte, fiecărei faze fiindu-i stabilit un termen și un eveniment ce condiționează atât începutul termenului, cât și trecerea la următoarea fază. Din analiza clauzelor contractuale ce reglementează derularea celor 5 faze, a reieșit faptul că în situația unui număr de 3 faze au fost prevăzute termene de execuție de 30 de zile, iar pentru 2 faze, termenele de finalizare au fost stabilite la 15 zile.

Din analiza modului de derulare a fazei a III-a prevăzută în contract a reieșit faptul că între data la care trebuia finalizată faza III (05.05.2015) și data la care a fost transmisă documentația „*videoavizată*” și supusă unor observații ulterioare (17.02.2016), a existat o perioadă de 278 de zile, întârzierea imputată prestatorului a fost de numai 54 de zile, iar penalitățile au fost stabilite și comunicate acestuia de către CNTEE Transelectrica SA după aproximativ 5 ani de la data de 24.08.2015, la care penalitățile au fost exigibile potrivit prevederile contractului.

Din documentele puse la dispoziție nu reiese dacă diferența de 224 de zile, dintre durata de 278 de zile și întârzierea imputată prestatorului (de 54 zile), a fost cauzată de conduita prestatorului, care nu a fost penalizată de beneficiar, a fost datorată unor evenimente imprevizibile sau de forță majora care nu ar fi trebuit

imputate prestatorului, sau a reprezentat perioada în care beneficiarul a analizat, spre avizare, diferitele forme ale documentației transmise de prestator, referitoare la proiectul tehnic și caietele de sarcini.

3. Necesitatea CNTEE Transelectrica de a achiziționa servicii de proiectare, care a justificat încheierea contractului menționat anterior, nu a fost corelată cu capacitatea companiei de a iniția efectiv execuția lucrărilor într-un termen rezonabil de la finalizarea fazelor de proiectare premergătoare execuției.

4. Perioada și termenele prevăzute contractual pentru finalizarea fazei I au fost modificate printr-un număr de 6 acte adiționale încheiate în perioada 13.04.2017-13.12.2018. Deși prin contract se prevede faptul că modificarea termenelor se face în *circumstanțe neobișnuite, susceptibile a surveni altfel decât prin încălcarea contractului*, nu a reieșit faptul că situația s-ar fi încadrat într-o atare stare de fapt, în contextul în care perioada cuprinsă între data de perfectării contractului, respectiv 22.11.2016 și ultimul termen acordat de beneficiar pentru finalizarea fazei I, respectiv 31.01.2019, este de 800 de zile, în condițiile în care termenul inițial pentru finalizarea acestei faze a fost de doar 4 luni.

5. În data de 13.02.2020, CNTEE Transelectrica SA a notificat SMART SA cu privire la rezilierea contractului de servicii, începând cu data de 25.03.2020, comunicându-i prestatorului și faptul că vor fi calculate penalități pentru neîndeplinirea obligațiilor asumate prin contract. În situația acestui contractului s-a constatat faptul că natura și întinderea serviciilor achiziționate de la SMART SA, de către CNTEE Transelectrica SA, prin intermediul ST Sibiu nu a fost corelată cu capacitatea prestatorului de a derula și finaliza serviciile de proiectare într-un termen rezonabil de la perfectarea contractului.

6. În ceea ce privește un contract perfectat în luna iunie 2018, care a avut ca obiect: achiziția de „*servicii de mentenanță în domeniul telecomunicații, tehnologia informației și informatica de proces (...)*” procedura de atribuire derulată a fost negociere fără invitație prealabilă la procedura concurențială de ofertare („*NFIP*”), atribuirea contractului realizându-se „*in-house*”, în considerarea faptului că Societatea pentru servicii de Telecomunicații și Tehnologia Informației în Rețele Electrice de Transport “TELETRANS” S.A. („*TELETRANS SA*”) este filiala sa.

Deși procedura de atribuire a contractului de către CNTEE Transelectrica SA către prestatorul TELETRANS SA nu contravine legislației ce reglementează achizițiile sectoriale, inexistența demersurilor pentru inițierea unor proceduri concurențiale la care să participe nu doar filiala companiei, intră în contradicție cu prevederile art. 18 alin. (1) al *Condițiilor generale de licențiere*, aprobate prin *Ordinul ANRE nr.*

104/2014, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră „*achiziția lucrărilor, bunurilor și/sau serviciilor de la terțe persoane, inclusiv de la operatori economici afiliați, se face numai pe bază de contract, care se încheie prin proceduri concurențiale, transparente și nediscriminatorii, prevăzute de legislația în vigoare*”.

7. Ulterior semnării contractului, după mai puțin de 9 luni de la intrarea în vigoare a acestuia, valoarea serviciilor astfel contractate a fost majorată, inclusiv ca urmare a faptului că, atât în caietul de sarcini, cât și în contract au fost cuprinse date eronate sau care au fost „*revizuite*”. Corectarea erorilor a impus necesitatea creșterii valorii estimate a contractului cu 3.714.692 lei, respectiv de la cea prevăzută inițial de 106.977.472 lei, la valoarea de 110.692.164 lei, fără TVA. Ulterior, contractul a fost modificat din nou, prețul estimat devenind 118.348.949 lei, fără TVA.

Cu toate că nu a existat posibilitatea efectuării unei evaluări a eventualelor economii efectuate asupra costurilor cu mentenanța înregistrate de CNTEE Transelectrica SA, în situația în care încheierea contractului de achiziție de „*servicii de mentenanță în domeniul telecomunicații, tehnologia informației și informatică de proces (...)*” s-ar fi realizat prin inițierea și derularea unei proceduri concurențiale de atribuire și fără a avea acces la rezultatele unei analize cu privire la existența pe piață a unor entități capabile, din punct de vedere tehnic și organizatoric, să răspundă necesităților CNTEE Transelectrica SA în acest domeniu, s-a constatat faptul că modalitatea aleasă de companie cu privire la atribuirea și modificarea contractului a fost contrară prevederilor art. 18 alin. (1) al *Condițiilor generale de licențiere* și respectării principiului transparenței, existând premisa de a fi întrunite condiții privind lipsa de eficiență economică și socială, în contextul în care potrivit prevederilor art. 16 alin. (1) lit. d) din *Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice*, aprobată prin *Ordinul ANRE nr. 171/2019*, cu modificările și completările ulterioare, una dintre condițiile stabilite de ANRE pentru recunoașterea „*costurilor justificate economic*” este „*să reflecte cele mai bune condiții ale pieței existente la data realizării și în conformitate cu legislația în vigoare*”.

8. Din analiza modului de derulare a procedurilor de atribuire prin care s-a urmărit achiziția prin licitație deschisă a serviciilor specializate de pază și intervenție s-a constatat faptul că parte din acestea au fost anulate, motivele invocate de comisia de evaluare fiind: o eroare cu privire la selectarea criteriului de atribuire; modalitatea defectuoasă de întocmire a documentației de atribuire a avut ca efect o „*abordare diferită de către ofertanți la întocmirea acestei anexe, punând Comisia de evaluare în imposibilitatea comparării ofertelor*”.

În contextul în care procedurile au fost anulate, achiziția serviciilor de pază s-a realizat prin aplicarea procedurii NFIP. Selectarea procedurii NFIP pentru achiziția serviciilor de pază nu a fost determinată de evenimente imprevizibile, care nu au putut fi prevăzute, ci s-a datorat inacțiunii companiei, în calitate de entitate contractantă, precum și unor acțiuni eronate derulate de companie în activitatea de evaluare a candidaților și ofertelor.

Prin aplicarea, în mod nejustificat, a procedurii de negociere fără invitație prealabilă la procedura concurențială de ofertare în situația atribuirii contractelor de prestări servicii de pază, au fost încălcate:

- prevederile legale de atribuire a contractelor de prestări servicii prevăzute în normele ce reglementează achizițiile sectoriale, respectiv încălcarea principiului transparenței în derularea achizițiilor sectoriale, fapt ce reprezintă și o premisă a nerespectării principiului bunei gestiuni financiare, prevăzut la art. 5 alin. (1) din *Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv*, republicată;

- prevederile *Condițiilor generale de licențiere*, aprobate prin *Ordinul ANRE nr. 104/2014*, cu modificările și completările ulterioare, prin care s-a impus entităților ce derulează activități supuse licențierii de către autoritatea de reglementare în speță: efectuarea de achiziții prin derularea de „*proceduri concurențiale, transparente și nediscriminatorii, prevăzute de legislația în vigoare*”.

Potrivit prevederilor art. 13 alin. (6) din *OUG nr. 87/2020*, CCPM a sesizat organele de urmărire penală.

* * *

Pentru remedierea deficiențelor constatate, CCPM a formulat propuneri și recomandări a căror implementare este monitorizată în cadrul acțiunilor de evaluare post-control.